

Οι Αρχάγγελοι

Ορθόδοξη κατήχηση

Όνομα:

Αυτό το εκπαιδευτικό υλικό αναπτύχθηκε από τη Μαρία Χρυσχοϊδου, δασκάλα ορθόδοξου μαθήματος στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση στην Φλάνδρα. Ο σχεδιασμός και η διόρθωση κειμένου έγιναν από τον Marc Goris. Οι εικόνες χρησιμοποιήθηκαν για διδακτικούς σκοπούς.

Δεν επιτρέπεται να τροποποιηθούν ή να χρησιμοποιηθούν κείμενα και ασκήσεις από αυτό το εκπαιδευτικό υλικό εκτός του πλαισίου της συγκεκριμένης διδακτικής ενότητας, ούτε να αντιγραφούν ή να αναπαραχθούν.

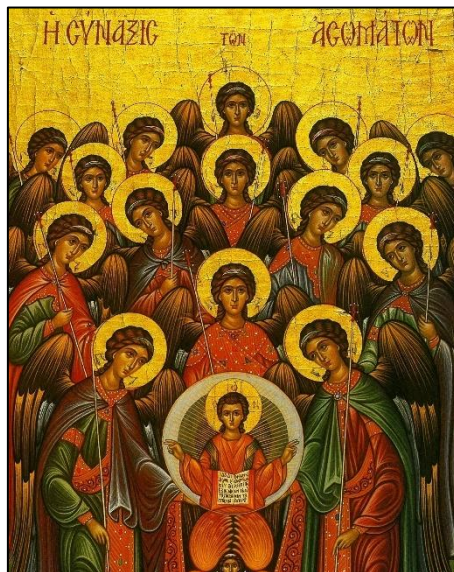
Το υλικό είναι κατάλληλο για την τετάρτη και την πέμπτη δημοτικού και μπορεί να ληφθεί ελεύθερα μέσω της ιστοσελίδας <https://orthodoxamathimata.com>.

Τι είναι οι άγγελοι;

Πολύ πριν ο Θεός δημιουργήσει τον κόσμο και τον άνθρωπο, είχε ήδη δημιουργήσει τους αγγέλους. Οι άγγελοι είναι πνευματικά όντα που δεν μπορούμε να τα δούμε γιατί δεν έχουν σώματα σαν εμάς. Οι άγγελοι δεν χρειάζονται τροφή και είναι αθάνατοι. Υπάρχουν πραγματικά πολλοί άγγελοι σύμφωνα με τη Βίβλο, αμέτρητοι.

Οι άγγελοι σχηματίζουν τρεις ομάδες, καθεμία από τις οποίες χωρίζεται σε τρεις υποομάδες:

1	Χερουβείμ	Σεραφείμ	Θρόνοι
2	Κυριότητες	Δυνάμεις	Εξουσίες
3	Αρχές	Αρχάγγελοι	Άγγελοι

Το πιο σημαντικό έργο των αγγέλων είναι να δοξάζουν τον Θεό. Δεν τους υποχρεώνει ο Θεός να το κάνουν, αλλά το κάνουν από μόνοι τους γιατί βλέπουν πόσο όμορφος είναι ο Θεός και πόσο υπέροχα έχει δημιουργήσει τον κόσμο.

Επιπλέον, υπηρετούν στα μεγάλα γεγονότα της Θείας Οικονομίας - δηλαδή το σχέδιο του Θεού για την σωτηρία του ανθρώπου - και φροντίζουν για την σωτηρία κάθε ψυχής που τους έχει αναθέσει ο Θεός. Επίσης μερικές φορές οι άγιοι άγγελοι εμφανίζονται στους ανθρώπους όταν ο Θεός έχει κάτι σημαντικό να πει.

Η Αγία Γραφή αναφέρει ονόματα αρχαγγέλων, όπως ο Μιχαήλ (που σημαίνει «ποιος είναι σαν τον Θεό»), ο Γαβριήλ («δύναμη του Θεού»), ο Ραφαήλ («ο Θεός θεραπεύει») και ο Ουριήλ («φως του Θεού»).

Παρατηρείτε ότι όλα αυτά τα ονόματα τελειώνουν με «ελ»; Αυτό δεν είναι τυχαίο, γιατί «ελ» σημαίνει «Θεός» στα εβραϊκά. Για παράδειγμα, στον Ιησού δόθηκε το όνομα Εμμανουήλ (*Emmanuel*): «Ο Θεός είναι μαζί μας». Και το όνομα της γης του Ισραήλ (*Israel*) σημαίνει: «πολεμιστής του Θεού».

Ψάξε τις συνώνυμες λέξεις στο κείμενο:

αυτός που δεν πεθαίνει ποτέ, αιώνιος:

αντίθετο της λέξης «σωματικός»:

φτιάχνω κάτι από το μηδέν:

λύτρωση:

τιμώ, ευχαριστώ τον Θεό:

που δεν μπορείς να μετρήσεις:

Ποιες είναι οι διαφορές και οι ομοιότητες μεταξύ ανθρώπων και αγγέλων;

ΑΝΘΡΩΠΟΙ

Δημιουργηθήκαμε από τον Θεό. ●

Είμαστε άνδρες ή γυναίκες. ●

Έχουμε σώμα. ●

Χρειαζόμαστε φαγητό και τροφή. ●

Δεν μπορούμε να δούμε τον Θεό. ●

Ζούμε στην γη. ●

Δεν κάνουμε πάντα το θέλημα του Θεού. ●

Θα πεθάνουμε σωματικά κάποια στιγμή. ●

ΑΓΓΕΛΟΙ

● Βλέπουν τον Θεό.

● Δημιουργήθηκαν από τον Θεό.

● Ζουν στον Παράδεισο.

● Κάνουν πάντα το θέλημα του Θεού.

● Δεν έχουν φύλο.

● Είναι πνευματικά όντα.

● Είναι αθάνατοι σωματικά.

● Δεν έχουν ανάγκη από φαγητό ή νερό.

Μπορείς να βρεις την σημασία των ονομάτων στο κείμενο;

Μιχαήλ

Φως του Θεού

Γαβριήλ

Ο Θεός θεραπεύει

Ραφαήλ

Ποιος είναι σαν τον Θεό;

Ουριήλ

Ο Θεός είναι μαζί μας.

Εμμανουήλ

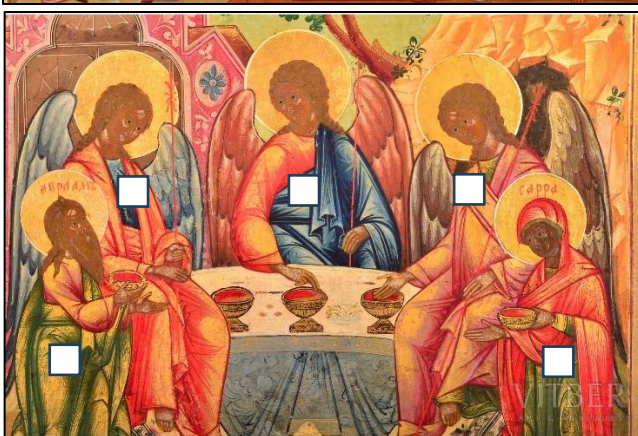
Πολεμιστής του Θεού

Ισραήλ

Δύναμη του Θεού

Πώς αναγνωρίζεις τους αγγέλους στις εικόνες;

Βάλε έναν σταυρό στο κουτάκι όπου βλέπεις άγγελο:

Ο Αρχάγγελος Μιχαήλ

Ο Θεός δημιούργησε πρώτα τους αγγέλους και μετά τον κόσμο. Ο Εωσφόρος ήταν ένας από τους πιο όμορφους και λαμπερούς αγγέλους. Το όνομά του σημαίνει «αυτός που φέρνει την αυγή». Αλλά ο Εωσφόρος ζήλεψε τον Θεό και θέλησε να γίνει και αυτός Θεός. Εξαιτίας της αλαζονείας του έχασε το όμορφο φως και την λάμψη του.

Ο Εωσφόρος έπεσε κάτω στην γη από τον ουρανό όπου βρισκόταν. Πολλοί άγγελοι τον ακολούθησαν γιατί πίστεψαν τις ψεύτικες υποσχέσεις του. Από τότε ονομάστηκε Σατανάς που σημαίνει «αντίπαλος» και οι άγγελοι που τον ακολούθησαν ονομάζονται «δαίμονες».

Ο Αρχάγγελος Μιχαήλ σταμάτησε την πτώση των υπολοίπων αγγέλων με την κραυγή του: «Στώμεν καλώς! Ας σταθούμε με ευλάβεια ενώπιον του Θεού! Ποιος είναι σαν τον Θεό;» Γι' αυτό και πήρε το όνομα Μιχαήλ που σημαίνει «Ποιος είναι σαν τον Θεό». Οι άγγελοι υπάκουσαν αμέσως και άρχισαν να ψάλλουν: «Άγιος, άγιος, άγιος, Κύριος Σαββαώθ, ο ουρανός και η γη είναι γεμάτοι από τη δόξα Σου». Αναγνώρισαν την εξουσία και τη δύναμη του Θεού και επιβεβαίωσαν τη δέσμευσή τους στην υπηρεσία Του. Εξαιτίας της ταπεινοφροσύνης του, ο Αρχάγγελος Μιχαήλ ορίστηκε από τον Θεό ως αρχηγός των αγγέλων.

Ο Αρχάγγελος Μιχαήλ συναντάται στην Παλαιά Διαθήκη.

ευλάβεια

● χαρακτηριστικό ανθρώπων που δεν έχουν μεγάλη ιδέα για τον εαυτό τους

εξουσία

● έκφραση σεβσμού και τιμής προς τον Θεό

ταπεινοφροσύνη

● η δύναμη του δυνατότερου

Τι δημιούργησε πρώτα ο Θεός;

- ☐ τον κόσμο
- ☐ τους αγγέλους
- ☐ και τα δύο δημιουργήθηκαν ταυτόχρονα

Γιατί έπεσε από τον ουρανό ο Εωσφόρος;

- ☐ Επειδή ήθελε να δημιουργήσει τον δικό του κόσμο.
- ☐ Επειδή δεν του άρεσε η θέση του δίπλα στον Θεό.
- ☐ Επειδή ζήλεψε τον Θεό και ήθελε γίνει και αυτός Θεός.

Τι συνέβη με τον Εωσφόρο όταν ζήλεψε τον Θεό;

- ☐ Του έδωσε ο Θεός περισσότερες δυνατότητες.
- ☐ Έχασε το όμορφο φως και την λάμψη του.
- ☐ Του έδωσε ο Θεός υψηλότερη θέση στον ουρανό.

Ποιος σταμάτησε την πτώση των αγγέλων;

- ☐ ο Θεός
- ☐ ο Γαβριήλ
- ☐ ο Μιχαήλ

Τι σημαίνει το όνομα «Μιχαήλ»;

- ☐ πολεμιστής
- ☐ Ποιος είναι σαν τον Θεό;
- ☐ λαμπερός

Με ποια λόγια σταμάτησε ο Αρχάγγελος Μιχαήλ την πτώση των αγγέλων;

- ☐ «Πάτερ ημών ο εν τοις ουρανοίς».
- ☐ «Κύριε, Ιησού Χριστέ, ελέησον ημάς».
- ☐ «Στώμεν καλώς! Ας σταθούμε με ευλάβεια ενώπιον του Θεού!»

Τι ύμνο έψαλλαν οι άγγελοι στον Θεό;

- ☐ «Αλληλούια»
- ☐ «Άγιος, άγιος, άγιος, Κύριος Σαββαώθ, ο ουρανός και η γη είναι γεμάτοι από τη δόξα Σου»
- ☐ «Κύριε ελέησον!»

Ο Αρχάγγελος Μιχαήλ
εμπόδισε τον Αβραάμ να
θυσιάσει τον γιο του
Ισαάκ.

Έσωσε τον Λωτ και την
οικογένειά του κατά την
καταστροφή των
Σοδόμων.

Προπορευόταν των
Ισραηλιτών όταν
απελευθερώθηκαν από
την Αίγυπτο και τους
έδειξε το δρόμο για την
Γη της Επαγγελίας.

Ο Αρχάγγελος Μιχαήλ
είναι ο προστάτης της
Ορθόδοξης πίστης.

Αυτός θα αναγγείλει την
Δευτέρα Παρουσία του
Ιησού Χριστού.

Είναι επίσης ο άγγελος
που δέχεται την ψυχή
κάθε Ορθοδόξου με
εντολή του Χριστού.

Ο Αρχάγγελος Μιχαήλ
είναι ο προστάτης της
πολεμικής αεροπορίας
και η μνήμη του
εορτάζεται με ιδιαίτερη
λαμπρότητα.

Ο Αρχάγγελος Γαβριήλ

Ο Αρχάγγελος Γαβριήλ εμφανίζεται σε όλα τα γεγονότα που σχετίζονται με την Ενσάρκωση του Χριστού. Ήταν αυτός που υπηρέτησε το μυστήριο της Ενσάρκωσης του Υιού του Θεού από την αρχή μέχρι το τέλος. Το όνομά του σημαίνει «Δύναμη του Θεού».

Προλέγει στον αρχιερέα Ζαχαρία τηνγέννηση του γιου του, Ιωάννη.

Έτρεφε την Παναγία με ουράνιο ἄρτο στα Ἅγια των Ἀγίων.

Ανακοινώνει στον Ἰωακείμ και την Ἄννα ὅτι θα ἀποκτήσουν παιδί.

Του δόθηκε μυστικά ἡ ἐντολή νὰ ἀναγγεῖλει στὴν Παναγία ὅτι θὰ γεννήσει τὸν Υἱό τοῦ Θεοῦ.

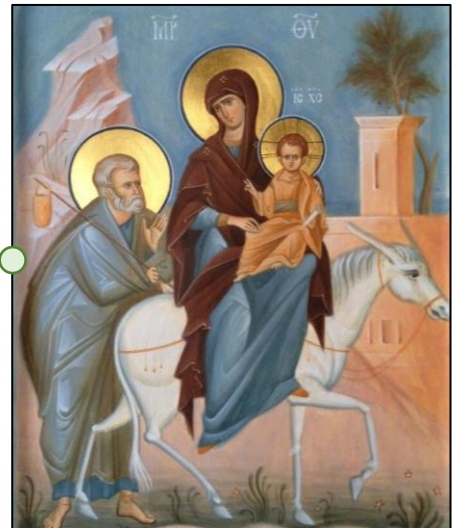
Διαβεβαίωσε τον
Ιωσήφ στον ύπνο του
ότι το αγόρι που θα
γεννιόταν από την
Παναγία ήταν έργο του
Αγίου Πνεύματος.

Ανήγγειλε στους
βοσκούς ότι ο Μεσσίας
είχε γεννηθεί.

Ο Αρχάγγελος Γαβριήλ
κύλησε την πέτρα από
τον τάφο του Χριστού
και έφερε το μήνυμα
για την Ανάσταση του
Κυρίου στις
Μυροφόρες.

Προειδοποίησε τον
Ιωσήφ να πάρει τη
Παναγία και τον Χριστό
στην Αίγυπτο και
αργότερα πότε να
επιστρέψει στην γη του
Ισραήλ.

Οι Αρχάγγελοι στην εικονογραφία

Ο Αρχάγγελος Μιχαήλ συνήθως απεικονίζεται ως στρατιώτης με ένα σπαθί στο δεξί του χέρι και ο αρχάγγελος Γαβριήλ συχνά κρατά μια μακριά λόγχη. Και τα δύο είναι σύμβολα της δύναμης που τους έχει δώσει ο Θεός. Στο αριστερό τους χέρι κρατούν συχνά μια σφαίρα που συμβολίζει τον κόσμο.

Το τέμπλο

Όταν μπαίνεις στην εκκλησία, βλέπεις στο μέσο της εκκλησίας το τέμπλο. Το τέμπλο είναι ένας ξύλινος τοίχος που χωρίζει τον μεγάλο χώρο, τον σηκό της εκκλησίας, από τον μικρότερο χώρο, το Ιερό.

Στη μέση βρίσκεται η Ωραία Πύλη. Μόνο ο ιερέας και ο επίσκοπος μπορεί να μπει και να βγει από την Ωραία Πύλη. Οι λαϊκοί και τα παπαδάκια χρησιμοποιούν μόνο τις πλαϊνές πόρτες.

Στην αριστερή πόρτα του τέμπλου διακρίνεται η εικόνα του Αρχαγγέλου Μιχαήλ και στην δεξιά πόρτα βρίσκεται η εικόνα του Αρχαγγέλου Γαβριήλ.

Αναγνωρίζεις τις εικόνες στα αριστερά και δεξιά της Ωραίας Πύλης;

Γνώρισε και άλλους τέσσερις Αρχαγγέλους.

Ραφαήλ» σημαίνει «ο Θεός θεραπεύει». Ο Ραφαήλ απεικονίζεται με ένα κουτί φαρμάκου από αλάβαστρο στο αριστερό του χέρι.

Ουριήλ σημαίνει «Φως του Θεού». Απεικονίζεται με ένα ξίφος στο δεξί του χέρι και μια πύρινη φλόγα στο αριστερό.

Σαλαθιήλ σημαίνει «προσευχόμενος στον Θεό». Απεικονίζεται με το πρόσωπο και τα μάτια κατεβασμένα, κρατώντας τα χέρια του στο στήθος σε προσευχή.

Ιεγουδιήλ σημαίνει «αυτός που δοξάζει τον Θεό». Απεικονίζεται με χρυσό στεφάνι ή στέμμα στο δεξί του χέρι και τριπλό μαστίγιο στο αριστερό.

8

Νοεμβρίου

Η Ορθόδοξη Εκκλησία τιμάει την μνήμη όλων των Αρχαγγέλων στις 8 Νοεμβρίου και επικαλείται την χάρη και την βοήθειά τους.

Προσευχή στους αγγέλους

Ο φύλακας άγγελος

Το βάπτισμα είναι η δεύτερη γέννηση του ανθρώπου, γιατί τότε γίνεται παιδί του Θεού. Κάθε βαπτισμένος λαμβάνει έναν άγγελο από τον Θεό, τον φύλακα άγγελό του. Αυτός ο άγγελος παραμένει πάντα κοντά στον άνθρωπο που του εμπιστεύτηκε ο Θεός. Οι καλές πράξεις κρατούν τον φύλακα άγγελο κοντά μας, ενώ οι κακές πράξεις τον απομακρύνουν.

Μπορείς να προσευχηθείς στον φύλακα άγγελό σου με αυτά τα λόγια:

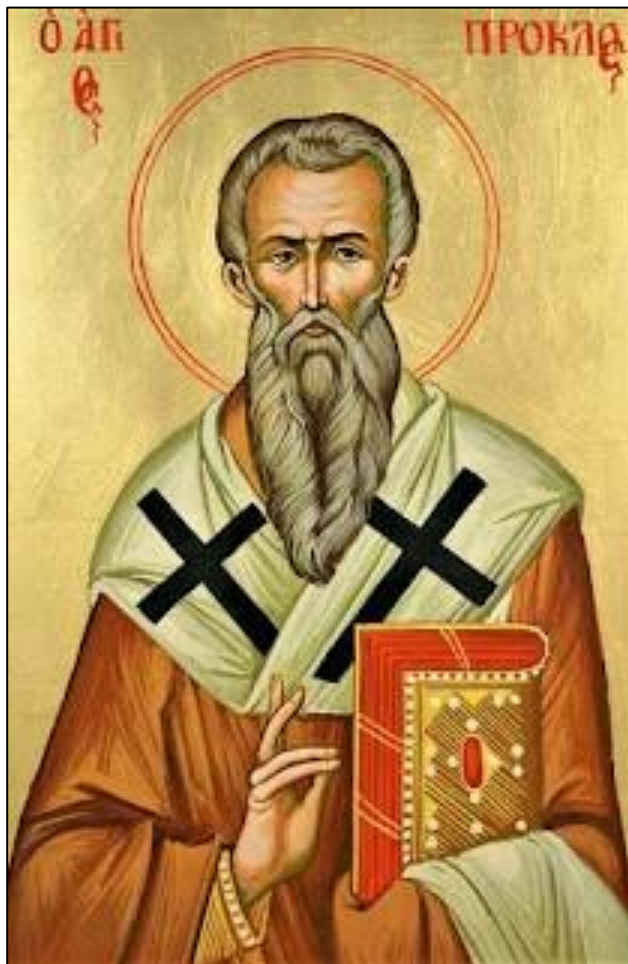
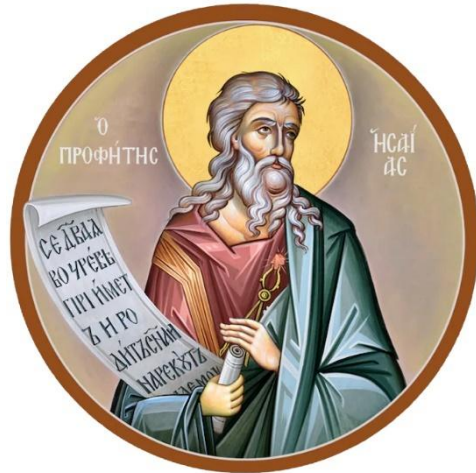
«Άγιε φύλακα άγγελέ μου, προστάτεψέ με και μη με αφήσεις μόνο, τον αμαρτωλό».

Ο τρισάγιος ύμνος

Στο βιβλίο Ησαΐας 6, ο προφήτης Ησαΐας μας λέει: «Το έτος που πέθανε ο Βασιλιάς Ουζίας, είδα τον Κύριο να κάθεται σε έναν ψηλό θρόνο. Γύρω του στέκονταν άγγελοι με έξι φτερά και φώναξαν ο ένας στον άλλον:

«Άγιος, άγιος, άγιος Κύριος Σαβαώθ. Όλη η γη είναι γεμάτη από τη δόξα Του».

Αυτό που έψαλαν οι άγγελοι το ονομάζουμε *Τρισάγιον Ύμνο*. *Τρισάγιον* γιατί λένε τρεις φορές την λέξη *άγιος*. Είναι ο ύμνος, το τραγούδι που τραγουδούν συνεχώς οι άγγελοι γύρω από τον θρόνο του Θεού.

Υπάρχει και μια δεύτερη εκδοχή του Τρισάγιου ύμνου. Στα χρόνια που ήταν Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ο Άγιος Πρόκλος (434 - 446), η πόλη ερήμωσε για τέσσερις μήνες από τους σεισμούς. Οι έντρομοι κάτοικοι κατέφυγαν έξω από τα τείχη της πόλης, όπου παρακαλούσαν τον Θεό να τους λυπηθεί.

Μια μέρα που η γη έτρεμε και οι άνθρωποι φώναζαν «Κύριε, ελέησον!», ένα παιδί ανυψώθηκε στον ουρανό από μια αόρατη δύναμη. Όταν επέστρεψε, το παιδί ανέφερε ότι άκουσε μια θείκη φωνή που έλεγε στους ανθρώπους να τραγουδήσουν:

«Άγιος ο Θεός, άγιος Ισχυρός, άγιος Αθάνατος, ελέησον ημάς».

Ο Πατριάρχης Πρόκλος ζήτησε από τον κόσμο να ψάλλουν μαζί αυτόν τον ύμνο και μόλις ξεκίνησαν, ο σεισμός σταμάτησε αμέσως.

Σε ποιο βιβίο της Βίβλου συναντάμε τον Τρισάγιο ύμνο;

- ☐ στην Γένεσι
- ☐ στην Έξοδο
- ☐ στον Ησαΐα
- ☐ στους Ψαλμούς

Πόσα φτερά έχουν οι άγγελοι που είναι γύρω από τον θρόνο του Θεού;

- ☐ δύο
- ☐ τέσσερα
- ☐ έξι
- ☐ οκτώ

Τι συνέβη στην Κωνσταντινούπολη στα χρόνια του πατριάρχου Πρόκλου;

- ☐ μια μεγάλη φωτιά
- ☐ μια πλημμύρα
- ☐ μια αρρώστια
- ☐ ένας σεισμός

Ποιον ύμνο άκουσε το παιδί στον ουρανό;

- ☐ «Πατέρα ημών ο εν τοις ουρανοίς, αγιασθήτω το όνομά σου».
- ☐ «Χαίρε κεχαριτωμένη Μαρία, ο Κύριος μετά σου».
- ☐ «Άγιος ο Θεός, άγιος Ισχυρός, άγιος Αθάνατος, ελέησον ημάς».
- ☐ «Κύριε Ιησού Χριστέ ελέησον ημάς».

Τι συνέβη όταν ο κόσμος άρχισε να ψάλλει τον καινούριο ύμνο;

- ☐ Ξέσπασε δυνατή καταιγίδα.
- ☐ Ο σεισμός σταμάτησε.
- ☐ Ο ήλιος φάνηκε πίσω από τα σύννεφα.
- ☐ Άρχισε να βρέχει.

Επαναληπτικές ασκήσεις

Συμπλήρωσε τα ονόματα των αρχαγγέλων στις εικόνες. Μετά σύνδεσε κάθε πρόταση με την σωστή εικόνα.

Το όνομά του σημαίνει «Ποιος είναι σαν τον Θεό».

Το όνομά του σημαίνει «Δύναμη του Θεού».

Ορίστηκε από τον Θεό ως αρχηγός των αγγέλων.

Είναι αυτός που ανακοίνωσε στην Παναγία ότι θα γεννούσε τον Υιό του Θεού.

Προειδοποίησε τον Ιωσήφ να πάρει την Παναγία και τον Ιησού στην Αίγυπτο και αργότερα να επιστρέψει στη γη του Ισραήλ.

Προπορευόταν των Ισραηλιτών όταν έφευγαν από την Αίγυπτο.

Έτρεφε την Παναγία με ουράνιο άρτο, στα Άγια των Αγίων.

Είναι ο προστάτης της Ορθόδοξης πίστης.

Θα αναγγείλει την Δευτέρα Παρουσία του Ιησού Χριστού.

Έφερε το μήνυμα της Ανάστασης του Κυρίου στις Μυροφόρες.

Συμπλήρωσε τις λέξεις που λείπουν.

Οι άγγελοι είναι πνευματικά όντα που δεν μπορούμε να τα δούμε γιατί δεν έχουν όπως εμείς. Οι άγγελοι δεν χρειάζονται τροφή και είναι , που σημαίνει ότι δεν πεθαίνουν.

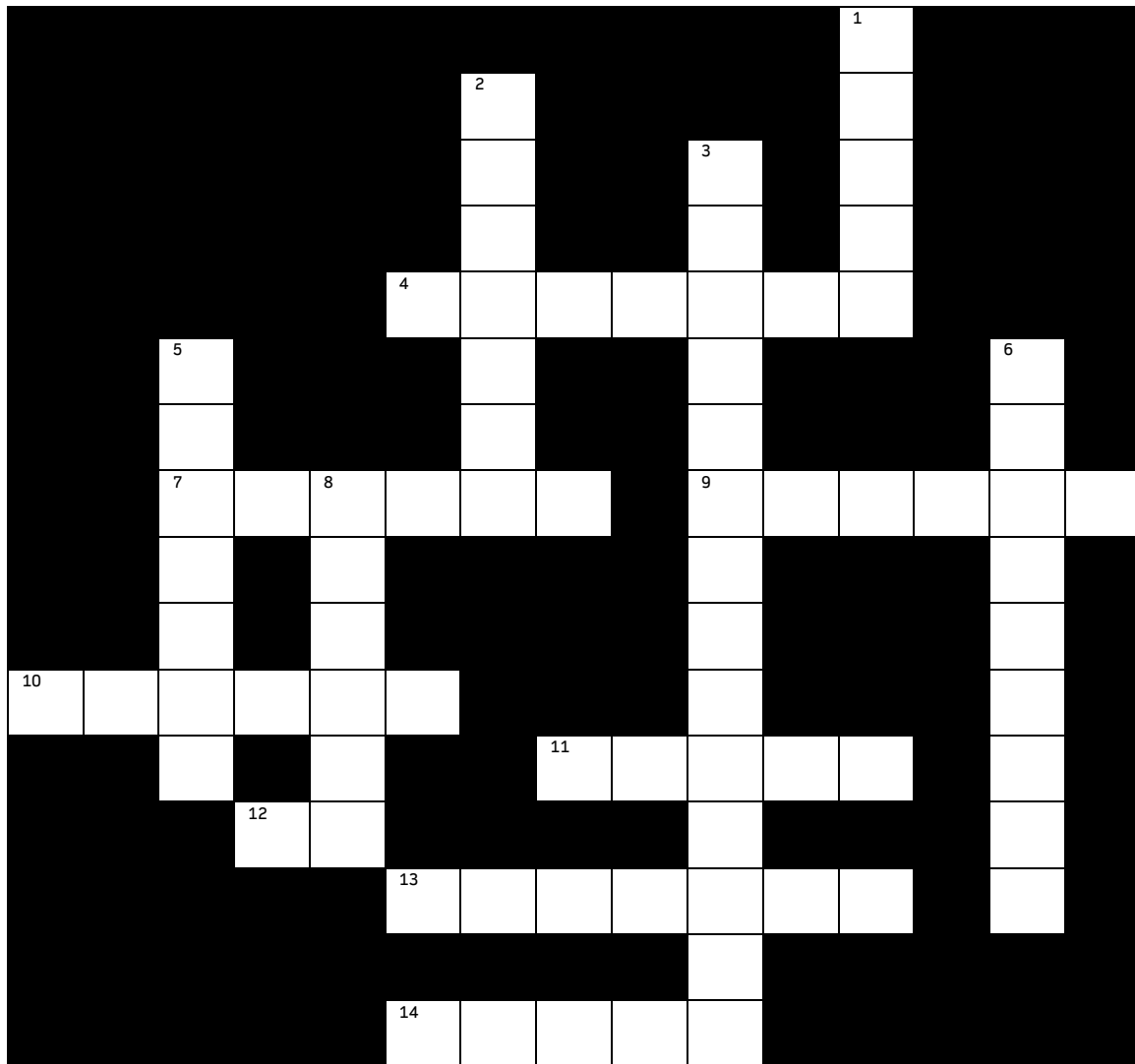
Ο ήταν ο πιο όμορφος και λαμπερός άγγελος. Ζήλεψε όμως τον και θέλησε να γίνει και ο ίδιος Θεός. Γι' αυτό έπεσε από τον ουρανό. Έκτοτε ονομάζεται που σημαίνει «αντίπαλος».

Ο Αρχάγγελος σταμάτησε την πτώση των αγγέλων με την κραυγή του: «Στώμεν καλώς! Ας σταθούμε με ευλάβεια ενώπιον του Θεού! Ποιος είναι σαν τον Θεό;»

Ο Αρχάγγελος συμμετέχει σε όλα τα γεγονότα γύρω από την Ενσάρκωση του Χριστού. Το όνομά του σημαίνει «..... του Θεού».

Κάθε ορθόδοξος χριστιανός δέχεται κατά την βάπτισή του τον δικό του άγγελο από τον Θεό: τον

Ο προφήτης περιγράφει πώς είδε τον Κύριο να κάθεται σε έναν ψηλό θρόνο. Γύρω του στέκονταν άγγελοι με έξι φτερά. Φώναζαν ο ένας στον άλλον: «Άγιος, άγιος, άγιος Κύριος Σαββαώθ. Όλη η γη είναι γεμάτη από τη δόξα Του.» Αυτός ο ύμνος ονομάζεται, γιατί χρησιμοποιεί τρεις φορές την λέξη

Οριζόντια

- 4 Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως όταν η Κωνσταντινούπολη καταστρεφόταν από τους σεισμούς
- 7 ξύλινος διαχωριστικός τοίχος γεμάτος εικόνες μεταξύ του σηκού της εκκλησίας και του ιερού
- 9 η ζωή του ανθρώπου μετά το θάνατο του σώματος
- 10 προφήτης που μας άκουσε τον τρισάγιο ύμνο
- 11 αντικείμενο που κρατά ο Αρχάγγελος Γαβριήλ σε εικόνες στο δεξί χέρι
- 12 Θεός στα εβραϊκά
- 13 πνευματικό ον, που δημιουργήθηκε από τον Θεό πριν δημιουργήσει τον κόσμο
- 14 αντικείμενο που ο Αρχάγγελος Μιχαήλ σε εικονίδια κρατά στο δεξί χέρι

Κάθετα

- 1 ένα τραγούδι για να δοξολογήσω τον Θεό
- 2 αρχάγγελος, "δύναμη του Θεού"
- 3 λαμβάνεις από τον Θεό στο βάπτισμά
- 5 όνομα που δόθηκε στον Εωσφόρο μετά την πτώση του
- 6 τρεις φορές άγιος
- 8 αρχάγγελος, "που είναι σαν τον Θεό"